

2002ko martxoa - 5 zkia.

KALAPUTXI

Mutrikuko Herri Aldizkarixa

**AGUR
PILARTXO**

**PUNTAKO KIROL ESKAINTZA
"EDERRENA" AMAITU ZAIGU
TENPORAK**

VIII
BERDEL
JAIA

mutrikuko tabernariak

GALDONA

TXOKO ● AHORBA

LORETXU ● ESPARBELA ● TIRA-BIRA ● ATILATXO ● ARANZUBI

ZUBIARAM ● KAI JATETXEA ● BATZOKI ● BARE-BARE ● AMETZA

GOITIKBEHERA

KOFRADI ZAHAR

Egin zure publizitatea

Kalaputxi

herri aldizkarian

zure mezua mutrikuar guztiek jasoko
dute, hilabetero, zuzen-zuzenean.

Erdiko kale, 4 - behea

943 60 34 68

KALAPUTXI HILABETEKARIXA

ARGITARATZAILEA:

Karenka komunikazio
elkartea
Erdiko kale, 4 behea
20830 MUTRIKU

E-MAILA: kalaputxi@topagunea.com

LAGUNTZAILEA:

Mutrikuko udala

Tirada: 1700 ale

Lege gordailua: SS-787/01

Inprimategia: GERTU Koop. E.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko azken
mailako ikasleak

Mutrikuko udalak diruz lagundutako aldizkaria

Kalaputxik

ez ditu bere gain hartzen aldizkarian adierazitako
esanen eta iritzien erantzukizunik
Eskerrak ematen dizkizue aldizkari hau
kaleratzea posible egin duzuen guztioi

AURKIBIDEA

Informazioa	4
Gutunak	5
Puri-Purixan	6, 7
Kale Inkesta	8
Osasuna	9
Auzoz Auzo	10, 11
Karenka	12, 13
Hizki Marrazki	14, 15
Lan Giruan	16, 17, 18
Argazki Zaharra	19
Kultura	20, 21
Kirola	22, 23
Olgatzen	24
Jolasaren Txokua	25
Agenda	26

Masaje
Terapeuta Deportivo

JOAQUIN ALKORTA

IRIAGIRRE BEHEA
Tel.: 943 60 41 86

20830 MUTRIKU
(Gipuzkoa)

udaberriko punta-puntako moda

JANTZIAK

INTERESEKO TELEFONOAK

OSASUNA

Anbulategia (Osakidetza).....	943 60 43 00
DYA	943 60 33 17
Zentrala	943 46 46 22
Mendaroko Ospitalea	943 03 28 00
Odol Emaileen Taldea	943 60 39 30
BOTIKAK	
* Otxagabia	943 60 30 43
* Apraiz	943 60 32 50

ADMINISTRAZIO BULEGOAK

UDALETXEA	
* Idazkaritza	
* Kontuhartzailea	
* Euskara Zerbitzua	
* Udaltzaingoa	943 60 32 44

Turismo bulegoa.....	943 60 33 78
Posta	943 60 30 44
Bake epaitegia.....	943 19 50 81

HEZKUNTZA

IKASTETXEAK	
* Goizeko Izarra Ikastola.....	943 60 36 75
* San Miguel Ikastetxea	943 60 31 95
* Mutrikuko Institutua	943 60 36 27
EUSKARA	
* Udal Euskaltegia.....	943 60 30 94
* AEK	943 19 23 47

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte ongizate zerbitzua.....	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza.....	943 60 39 40
Mikel Deuna Zahar Egoitza	943 60 38 71

ZERBITZUAK

Taxi geltokia.....	943 60 35 11
Pesa	902 10 12 10
Eusko Trenbideak.....	902 54 32 10
AIREPORTUAK	
* Hondarribi.....	902 40 05 00
* Bilbo (Loiu).....	905 50 50 05

BESTE BATZUK

Liburutegia	943 60 41 82
Kiroldegia	943 60 31 75

Mutriku – Bilbo

Astelehenetik Ostiralera
7,20 / 8,20 / 14,20 / 17,20
Larunbatak
7,20 / 8,20 / 14,20 / 17,20
Igande eta Jaiegunak
8,20 / 14,20 / 19,20

Bilbo – Mutriku

Astelehenetik Ostiralera
9,00 / 12,30 / 17,30 / 19,30
Larunbatak
10,30 / 12,30 / 17,30 / 19,30
Igande eta Jaiegunak
10,30 / 17,30 / 19,30 / 22,00

Mutriku – Donostia

Astelehenetik Ostiralera lanegunak
7,00 / 10,00 / 13,30 / 18,30
Larunbatak
7,00 / 10,00 / 13,30 / 19,30
Igande eta Jaiegunak
10,00 / 16,00 / 19,30

Donostia – Mutriku

Astelehenetik Ostiralera lanegunak
8,00/11,30/13,00/14,30/17,30/20,30
Larunbatak
8,00 / 11,30 / 17,30 / 20,30
Igande eta Jaiegunak
11,30 / 20,30

Mutriku – Mendaro

8,05 / 9,45 / 11,45 / 13,25

Mendaro – Mutriku

9,20 / 11,20 / 13,00

TRENAK

Bilbo – Donostia

Egunero
Bilbo 06,00 / 7,00 ...20,00
Deba 06,44 / 7,44 ...21,44
*jaiegunetan 8,00etan hasiko dira

Donostia – Bilbo

Egunero
Donosti 05,47 / 06,47 / ...20,47
Deba 06,43 / 7,43 / ...20,43
*jaiegunetan 8,43etan hasiko dira

Eibar – Deba

Egunero
Eibar 06,13 / 7,13 ...21,13
*jaiegunetan 8,13etan hasiko dira

Deba – Eibar

Egunero
Deba 06,43 / 7,43 ...21,43
*jaiegunetan 8,43etan hasiko dira

ZAINTZAKO BOTIKAK

	Astl.	Astr.	Astz.	Ostg.	Ostr.	Lar.	Igan.
DEBA	1 Ignacio Barrera	2 Ignacio Barrera	3 Ignacio Barrera	4 Ignacio Barrera	5 Ignacio Barrera	6 Ochagavia Barrera	7 Ignacio Barrera
	8 Javier Ochagavia	9 Javier Ochagavia	10 Javier Ochagavia	11 Javier Ochagavia	12 Javier Ochagavia	13 Javier Ochagavia	14 Javier Ochagavia
MUTRIKU	15 Natividad Portillo	16 Natividad Portillo	17 Natividad Portillo	18 Natividad Portillo	19 Natividad Portillo	20 Apraiz Portillo	21 Natividad Portillo
	22 Lon Apraiz	23 Lon Apraiz	24 Lon Apraiz	25 Lon Apraiz	26 Lon Apraiz	27 Lon Apraiz	28 Lon Apraiz
DEBA	29 Ignacio Barrera	30 Ignacio Barrera					

Gutunak

DIPUTAZIOA + PESA

Lerro hauek idaztera bultzatu didan gaia oso zaharra da. Hain zaharra da, antza dariola baitago! **GARRAIO PUBLIKOA** noizko? Jakin badakit, gai honen inguruan ahalegin asko egin dituela udaletxeak, batekin bildu eta bestearekin bildu eta erantzun garbirik ez duela jasotzen. Badakit hainbat herritarrek agertu duela kexa eta beharra. Ez da beraz, nire asmakizun bat.

Diputazioak eta Pesak zergatik ez die behar hauei erantzuten? Nortzuk dira hauek gure herria inkomunikatuta edukitzeko? Mutrikuarrok ez al dugu beste edozein herritakoek dituzten garraio zerbitzuak edukitzeko eskubiderik? Dagoeneko gai honekin asperturik nago! Ez baitut egoera hau hobetzeko borondaterik somatzen.

Uste dut mutrikuarrok nahiko pazientzia izan dugula orain arte, isil-isilik jan baititugu eskeini dizkiguten ogi apurrak. Beraz zerbait egiten hasi beharko ginateke lagunok egoera hau aldatu nahi badugu behintzat!

A.A.A.

LAGUN ONAKIN ORDUAK LABUR

Udako arratsalde baterako jarri genuen hitzordua. "Kai-Alde" eta Anitarekin hitz egin nahi genuen, euron kontuen berri jakin, gerra denborako garaixaz jabetu, gazte sasoiko gorabeheraz gozatu. Ailegatu giñenerako gure zain zeuden. Kontaketaren harixari heldu orduko etengabe atera ziren pasadizuak, hamaika kontu alai zein triste. Berriketaldi aberatsa izan zen, guk bizi gabeko gertaeren testigantza bizixa jaso genuen. Balixo handiko altxorra jaso zuen gure grabagailuak, ahaztuko ez ditxugun pasartiak, gure memorian gelditxuko diren bizipenak.

Anita joan zaigun honetan, "Kai-Alde" bere senarrari eta familixa guztiari besarkadarik beroena eta eskerrikasko guri eskainitako une goxo haiengatik.

HERRI HIZKERIA
LANTZEN TALDIA

Orri hau beti egongo da zabalik zeozter esateko daukazuen mutrikuar guztiontzat. Artikuluak izenpetuta ekarri behar dira, nahi izanez gero, gaitzizena erabili daiteke aldizkariak nor den jakinda.

Utzi esateko duzuna Erdiko kale 4-beheko buzoian.

PURI-PURI XAN

PASIATZERA GOAZEN MUTRIKU ALDERA... HAN DAGOEN BERDEL GOXUA DASTATZERA

Joxemielen batela txitxarrua ta berdela...

...kanta gure Berdel Jaia baino zaharragoa da.

Lehengo aldiz 1984an ospatu zen Kofradiko idazkaritzatik arrantza ekonomia suspertu nahian sortutako ideia baten ondorioz. Sasoi hartan berdelaren arrantzan barku eta motor txiki ugari zebilenez eta honek bentan egiten zuen prezio bajua ikusirik, berdela ezagutzera eman eta ahalik eta etekin haundienak ateratzeko helburuarekin antolatu zen. Jendeari berdela zer zen eta bere ezaugarriak zeintzuk ziren erakustea izan zen lehenengo lana, nola kontsumitu, arrain urdina izanik osasunarentzako dituen onurak eta propietateak agertu eta nolabait zeukan fama txarra uxatu. Beste egiteko bat, merkatua zabaltzea zen, pasarako edo sasoiko arraina izanik momentuan ondo prestatuta egon beharra zegoen irteera egoki bat emateko. Helburu hauekin sortu zen jaia.

Urteak pasatu ahala Berdel Jaiak izan ditu aldaketak:

Antolaketari dagokionez, egun bateko jai bat izatetik, aste osoko jaia izatera

iritsi da duela bi urtetatik hona. Horretarako ezinbestekoa izan zaie batzorde berezi bat sortzea, izugarrizko lana suposatzen baitu hau guztia aurrera eramateak. Aipatu behar da, batzordea bi hilabete lehenago gutxienez hasten dela prestaketa lanetan. Baina azpimarragarriena eta ordaindu ezin dena herriko marinel, jubilatua, elkarte, soziedade, gazte, emakume, jatetxe, etbr egiten duten lana da, hauek gabe ezinezkoa bait litzateke jaia antolatzea. Elkarlanaren indarra eta aberastasuna ikusten da hain arrakastatsu bihurtu den jaiaren inguruan.

Helburuak, lortzen joan diren nneurrian, zabalduz joan dira. Berdelaren promoziorako jai bat izatetik Mutriku herriaren promozio jaia ere bihurtu baita. Era honetara arrantza sektorea eta turismoa lotu dira. Herri honen etorkizuna, herri arrantzalearen izaera mantenduz, aztergai izaten duen gaia da batzordeak antolatzen dituen hainbat ekitalditan.

Iaz sortu zen berrikuntza *Mutrikuko Berdela* aipamena da, arrantza munduan beraien lan eta dedikazioagatik nabarmendu diren pertsona edo taldeei Udalak eskeintzen

Burdin - Lan

Motozikleta eta
bizikletarako
erradioak
eta buruak

BURDIN LAN, S.A.L.

Olatz errep. z/g

Tel.: 943 60 36 00

Faxa: 943 60 36 04

20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)

BERISTAIN

DENDA LURRINDEGIA ESTANKOA

943 60 35 44

**"hasiera bateko helburua,
berdela ezagutzera eman eta
ahalik eta etekin handienak
ateratzea izan zen"**

**"herritarren lanari esker
antolatzen da jaia"**

**"berdelaren promozio jaia
izatetik Mutriku herriaren
promozio jaia ere bihurtu da"**

dien omenaldi xumea da. Aurreko urtean omenduak arrantzale jubilatuzaharrenak izan ziren. Manuel Belaustegi "katxerua" eta Maritxu Ituarte "benteria" ordezkari gisa jaso zuten oroigarria. Aurten berri, Mutrikuren alde lanean nabarmendu direlako, arrain kontserba-lantegi eta bertako langileei emateko asmoa dute.

Aurreko urtean baita ere lehenengo aldiz Itsas Etxeko marinel jubilatuz eta emakume talde bat Donostiako San Martin azokan izan zen berdel degustazioa antolatzen eta anekdota gisa aipatu, 20 urtetan arrain saltzailea zen emakume batek, bere bizitzan lehenengo aldiz egun horretan jan zuela berdela eta harrituta geratu zela nolako arrain ederra zen.

Aurten Astigarragako sagardotegi batzuetako menuan berdela sartuko dute aproba gisa, ia nolako harrera daukan!

Bestalde orain arte inoiz egin ez den beste ekintza bat antolatu dute VII. edizio honetarako: herri mailako berdel errezeten lehiaketa.

Beraz, aurten ere badago zer egin eta disfrutatzeko aukera ugari nahi duen guztiarentzako.

ARNOPE
INPRIMATEGIA

Jose M^o Altzibar, 6 - II. Blokea • Telefonoa 943 603194
Fax (943) 603194 • 56 • 20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)

PURI-PURIXAN

Martxoak 15 / OSTIRALA

12:00 Berdel kanpainaren aurkezpena
Kofradi Zaharrean

12:30 Berdel Salmenta antzinako erara
Ondoren modu desberdinean prestatutako pintxoak dastatuko dira

Martxoak 23 / LARUNBATA

20:30 "Mutrikuko Berdela" aipamena
Udaletxeko Biltzar Aretoan Mutrikuko errealitateari dagokion edozein arlotan nabarmendu den pertsona edo taldeari.

21:30 Afari-dastaketa
Itsas Etxea elkartearen (Arkugain)

Martxoak 27 / ASTEAZKENA

**19:00 "Itsas Fauna eta Landaretza-ri
buruzko margolanak". Manel Gil-en
erakusketak atek zabaltzen ditu.**

Koadroak 3 dimentsiotan ikus daitezke, ur azpian egongo bagina bezela.

Ikusgai apirilaren 6rarte Zabel Jauregian.

Ordutegia: Astegunetan 19:00-21:00

Igande eta Jaiegunetan: 12:00-14:00 / 19:00-21:00

Apirilak 4 / OSTEGUNA

**19:00 Arrain eta ardoui buruzko mahai borobila
eta ardo dastaketa Zabel Jauregian**

Apirilak 6 / LARUNBATA

Goizez

- Trikitixa
- Berdel errezeten lehiaketa herrikoia
Beheko Plazan
- Pintxo dastaketa tabernetan
- Etab.

Arratsaldez

- Kirol ekintzak uretan
- 17:30-20:30m Mutrikuko Berdelaren
dastaketa herrikoia

Gauetz

- 22:45 Koruen kontzertua Goiko Plazan

Apirilak 13 / LARUNBATA

14:00 Berdel Marmitakoarekin bazkari herrikoia

Arrantzale jubilatuz herri desberdinetara irteerak egingo dituzte berdela dastatzera emateko.
(Informazio gehiago 943 60 32 04 telefonoan)

Zer eskatzen diozu udaberrixai?

Nerea, erizaina, 31 urte

Neri udaberrixak alaitxasuna ematen ditz, zuhaitzak, lorak eta abar, eta bizipoz bat ematen ditz. Oaiñ, umiak, egualdi ona etxia eskatzen diot, kalia ibiltzeko eta jolasteko.

Gurutzne eta Tania, ikasliak

Mendixan jolastea jütia, danok elkarrekin. Baitxa ere, egualdi edarra hondartza juteko.

Aitor, ikaslia

Udaberrixa eguzkixakin izatia nahi det, lora askokin mendixan, plaia bare eotia eta nik nahi detenian maria bera eta nahi detenian maria gora egotia eta ondo pasatzia.

Maitane eta Nahia, ikasliak

Egualdi ona egotia mendira juteko familixiakin, lorak eta hartzeko amantzat. Egun baten eguzkixakin hondartza juteko lagunakin morenatzea.

Ramon, langilia, 52 urte

Ize ez diot eskatzen udaberrixai; etorri behar donak etortzia daka. Nik sekula ez det eskatu ize. Udaberrixa edarra dek jai eduki ezkeo, baña lanea juteko berdin.

Xabier, irakaslia, 37 urte

Eguna luzatzen da eta umiak kalia ibiltzeko hobeto, ezta? Umiakin jolasteko, denbora geixo kalia ibiltzeko.

Antonio, jubilatua, 62 urte

Abesbatzan zela nabilen, aktuazio on bat eukitzia berdel egunian, adibidez. Malenak arte ez dakau beste ze eiñikan. Inportantiena da egualdixak laguntzia.

Mila, dendarixa

Udaberrixa izan daixala danontzako biziberrixa, poztasuna eta alaitxasuna. Umore honetxekin segitxu denbora batian eta alkarrekin ondo eramanda, alkarri lagunduta bihar dan tokixetan.

BURUAK LAGUNTZEN EZ DUENEAN... HORTXE DAGO FAMILIA

OSASUNA

Mutrikuar talde baten deia hartuta, beren elkartearen berri jasotzeko elkartu ginen mahai baten inguruan. Helburua, mutrikuar guztion aurrean buruko gaisotasunaren menpe

dauden senideek zertan diharduten plazaratzea. Arazoa familia barruan geratzea azkena omen da, lotsak alde batera laga eta gizartera atera behar da, jokoan dagoena asko da eta.

AGUIFES, Gipuzkoako Gaixo Sikikoen Senideen Elkartea, 1985ean sortu zen Donostian, Gotzaindegiak lagatako lokal batean. 1997an, Debabarrena mailan talde bat sortu zen, 30 bat lagunekoa, sikologo baten laguntzaz terapia lanetan jarduteko Eibarko parrokiak utzitako lokal batean.

Ordutik, hamabostean behin Eibarren batzen dira elkartekideak sikologo baten laguntzarekin, horren egitekoa terapia horiek, bilera horiek bideratzea dela.

"Batzen geran danok dakau arazo berdintsua eta gauzak elkarren a r t i a n komentatziak asko laguntzen digu. Bakoitzaren gora-beherak agertzen

ditxugu eta beti do baten baten hitz bat, aholku bat... laguntza emateko, hain biharrezkua eitxen zakun laguntza. Hortan, "zaharrak" "gaztiai" laguntza haundixa ematen dixue" azaldu digu terapia horietara joaten diren sei mutrikuarretatik batek.

1998an Eibarko parroko izan zenak bultzada handia eman zion elkarteari, gaixoek erabiltzeko pisu babestua jarri baitzuen elkartearen eskura. Pisu horretan sei lagun bizi dira, horietako bi mutrikuarrek, eta monitore baten laguntza dute eguneroko behar txikiei aurre eginez bizitzen ikasteko. Pisu babestuaren helburua txiki bezain garrantzitsua da: "B i z i m o d u a r i erresponsabilitatez heltzia eta norberan buruan jabe izaten ikastia".

Elkarteko bazkideek urtean 10.000 pezetako kuota ordaintzen dute eta horren truke

elkartek eskaintzen dituen zerbitzuak har ditzakete doan, adibidez, medikua, sikologoa edo abokatua.

Aisialdia betetzeko, AGUIFESek hileroko plangintza eskaintzen die elkartekideei eta, oro har, interesa izan dezaketen guztiei. Astelehen, martitzen eta barixakuero tailerrak, jolasak edota ibilaldiak antolatzen dituzte gaixoentzat eta senideentzat. Elkartekideek hamabostero bilgune duten

"Elizak beti lagundu dio asko elkartiari"

"Etxian arazua daukana ez daixalaize ein gabe geratu"

lokaletan, gainera, barixakuero elkarteak jarritako asistente soziala dago elkartekideei eta edonori laguntza eta aholkularitza eskaintzeko. Edozein kontsulta

egiteko, nahikoa da Donostiako telefonora deitzea (943 474 337) barixakurako hitzordua hartzeko. "Jendeak ez daki zerbitzu hori hor daukala eta, baldin badaki, lotsatu eitxen da holako lekueta juten, baina guk animatu eitxen ditxugu etxian problema hori dakaen danak aurrerapauso hori ematea. Ez z a k u e damutuko".

Gaixo hauek eta familiakoek laguntasun txikia jasotzen dute gizartetik, baina ez dira kexu gure herrian jasotako erantzunarekin:

"Mutrikuko jendiak oso eskuzabal jokatzeko deia gure arazuaren aurrian. Adibidez, iaz, Osasun Mentalaren Nazioarteko Egundian egin gendun sentsibilizazio kanpainan jarri gendun mahaian 50.000 pezeta jaso gendun eta jendia oso interesatuta agertu zan".

Iaz, beren arazoak udalaren aurrean agertu zituzten eta udalak 100.000 pezetako laguntza eman zion elkarteari. "Elkartiak oso pozik hartu deu udalaren laguntzia eta Mutrikuko udalaren jarreriaz eredutzat ipini deue asanbladiaren aurrian".

Aurrerantzean, elkartearen helburu nagusiak bi dira: Egundeko zentroa lortzea, lan egiteko gaitasunik ez dutenei eguna betetzeko aukera eta funtzionalitatea sentiarazteko aukera emateko, eta Tailer okupazionala lortzea eskulanean lanbidea lortzeko aukera izan dezaten gaixo hauek.

AGUIFES

**GIPUZKOAKO GAISO SIKIKOEN
SENIDEEN ELKARTEA**

Tfnoa: 47 43 37 - 47 43 38

KOARTA-TENPORAK

Koarta tenporak lau dira. Ez lau preziski, koarta hitzak hala esan nahiko ote lukeen susmaturik. Koarta hitza latineko esaldi baten hondarra da: FERIA quarta temporum erit... hala seinalatzen zen urtarrilaren 6an, Errege eguneko mezatan, urtean barrena izango ziren kristauen jai eta ospakizunen anuntzioa egitean. Eta pentsa, noizkoak izango diren euskal kristauen artean, koarta-tenporen akordua eta axola, latinez hori egiten zela oso aspaldikoa baita. Ordutik gordetzen da koarta-tenporen gomuta hori. Nahiz eta gure aurrekoek argi adierazita ezer ez diguten utzi.

Koarta-tenporen kontuan, Erroman topatzen dugu daturik gehien eta adierazgarrienak. Oso aspaldikoak gainera.

Lehenbizi barau egunetarako seinalatuak ageri dira koarta-tenporak. Ez dakigu barauaz gain beste ospakizun berezirik egiten zuten, pentsa genezake otoitz egunak ere izango zirela. Aurreneko mendeetan, hiru bider bakarrik ospatzen zituzten: ekainean uztaren jiran, irailean mahats biltze inguruan eta abenduan hazia ereiteko garaian. IV. mendearen bukaeran, lehen ageri ez ziren udaberriko tenporak azaltzen dira Erroman, garizumako tenporak bezala. Elizak egun santu hauek zabaltzen eta ospatu arazten ahaleginak egin zituen.

Europa aldera zabaltzean, otoitz egun hauen datak jada finko ageri dira herrialde gehienetan: Garizumako lehen eguazten, barixaku eta zapatuak izango dira udaberriari begira. Berdin Pentekoste ondoko astean ospatuko dira udako koarta-tenporak, Santakrutz ondorengo hiru egun seinalatueta udazkenekoak eta Eguberri aurreko astekoetan negukoak.

Zer lotura mota merezi izan du eguraldiaren jirak otoitz egun dontsu hauekin? Auskalo! Elizak ez du ezertxo ere esan eta seinalatu! Ez zen bere asmoa. Hori beste nonbaitetik etorri da. Gurean badu indarrik. Beste lurraldeetan?

Eguraldiaren gora-beherak koarta-tenporekin loturarik badute, seinale hori norbaitek usnatu eta antzeman duelako da. Baduela esan eta aitortu dute batzuk. Hori bera diot nik neuk. Baduela zioten horiek erreparatu, konparatu eta halatsu doala ikusi dutelako izango da. Konfiantza merezi badute, pruebarik badutelako izango da. Konfiantza diot, tenporetan sinestea baino egokiagoa deritzodalako.

Ezeren zerikusirik ez duela dioenak erraza dauka: ezetz esatea nahikoa du, ezetzak ez baitu probarik behar. Baietz diogunok, probak atera behar ditugu. Ez dakigu nondik datorren eguraldiaren, haizeen eta tenporen lotura eta korapiloa, baina badakigu elkarrekin dabiltzala, ahaidegorik badutela! Konfiantzarik ez duenari ere, besterik ez, egin dezala aproba, errepara dezala, hurrengoetan gutxienez...

Zertan erreparatu? Lainoak edo hodeiak dabiltzan edo ez, euririk bota duen edo ez, horrek ez dio horrenbeste inporta. Zer haize dabil mandamas? Boladatsu edoahul? Zeharka edo garbiki? Haizearen jokera, sanoxka edo maltzur faltsoa, hori da bai baserritarrak eta bai arrantzaleak erreparatu izan dutena, hortatik ikasiz.

Egin aprobatxoak. Hiru egun horietan hartu apunteak eta erreparatu ilargiaren koska bakoitzean zer datorren. Baietz...

Pello Zabala

aparra

JANTZIAK - PITXIAK

Erdiko-kale, 29
Tfno.: 943 60 45 94

20830 MUTRIKU
(Gipuzkoa)

ARRIETA
AUTOZERBITZUA
— eroski —

Jose M.ª Altzibar Etorbidea
Tel. 943 60 31 01
20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)

TENPORAK

zientzia bihurtu ditu denborak

Aintzinatik oso ezagunak dira baserri munduan tenporak, bueno, zehazki esanda, kuarta-tenporak. Guk behintzat, horrela esan ohi diegu etxean, eta aiton-amonek esan didatenez, horrela esaten zieten beraien arbasoek. Zientzia garai haietan ez zen oso metodo erabilia. Aitonak behin baino gehiagotan esan didanez, senak eta fedea mugitzen zuen baserriko bizitza. Gertatzen diren fenomenoak ondo ausnatzerko, ingurua eta gertakariak ondo aztertu behar dira eta urteen poderioz kuarta-tenporen kontu hau egia dala konturatzen gara.

Guk kuarta-tenporak nola bizi ditugun aztertu aurretik, esan beharra dago fede kontua era badela apur bat. Behin lagun batek aititari esan zionez, kuarta-tenporak bene-benetakoak dira baina federik gabe ez dago ezer egiterik. Beraz, atera kontuak, naturaren eragina, fede eta tenporak uztartuta zer ateratzen zaigun.

Tenporak urtean lautan izan ohi dira beti ere urtaro aldaketarekin lotuta eta nola ez, santu edo erlijio garai berezi batekin elkartuta. Udaberriko kuarta-tenporak San Jose aurreko astean izan ohi dira. Udakoak, berriz, Trinitate aurreko astean. Udazkenean, San Migel aurreko astean ausnartu behar dira eta negukoak, Gabon aurreko astean.

Baina kontuz, ez dira asteko egun guztiak

begiratu behar. Egun klabeak egueztena, barixakua eta zapatua izaten dira. Egun hoietan, gaueko 12etan ze eguraldi dagoen ikusi eta apuntatzen da eta haizea ere ezin dugu ahaztu. Bere norabidea ere kontutan hartu behar dugu.

Egueztenean geratzen den eguraldia, urtaroren lehen hilabetearen egingo duen egualdia da. Beti ere kontutan hartuta, aintzinako hilabeteak ilargiarekin batera zijoazela, 28 eguneko hilabetea, eta ilargi betetik beste ilargi betera kontatzen zela. Barixakuko kuarta-tenpora nahiko berezia omen da. Teoriz, kuarta-tenporako bigarren eguna denez, urtaroko bigarren hileko eguraldia markatu behar du, baina, askotan justu kontrakoa egiten du. Hor ere ilargiak bere eragina dauka. Zapatuko kuarta-tenporak urtaroko hirugarren hilabetea neurtzen dute eta hurrengo urtaroran berdin-berdin.

Baina bada berezitasun bat kontu guzti honetan. Aititak esan didanez, kuarta-tenporak ausnartu eta gero bederatziurrenari ere begiratu behar zaio. Hau da, kuarta tenporen azkeneko eguna eta gero, bederatzi egun kontatu eta egun horretan egiten duen eguraldia ere kontutan hartu behar da, egun honek emango baitio orokortasun edo osotasuna kuarta-tenporei. Baina, ezin dugu ahaztu tenporen kontu hau fede kontua dela.

Agurtzane

 RAC	KOTXEENTZAKO ASEGURORIK MERKEENA!	Allianz
AUTOS MUTRIKU, S.L.		
	CITROËN	Mijoa Industrialdea, z/g Tel.: 943 60 31 00 - Fax: 943 60 44 17 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

DYA BIDE LAGUNTZARAKO ELKARTEA

Jose Juan Oianguren eta Oscar Zafrarengana jo dugu elkarte honen berri izateko. Jose Juan 1983an sartu zen DYAn eta Gipuzkoako DYako Batzordean bertan ere hiru urte emandakoa da. Bera izan zen Mutrikun elkarte hau martxan ipini zuena. Oskar, berriz, orain dela zazpi urte hasi zen eta gaur egun Mutrikuko DYA elkartearen arduraduna dugu.

Noiztik daukagu Mutrikun DYA eta nork ipini zuen martxan?

1993ko martxoan, San Jose egunean zabaldu zen Mutrikuko DYaren postua, baina bi urte lehenago hasi ginen hondartzetako zerbitzua ematen Udalak eskatuta. Martxan jarri genuenok izan ginen: Jon Pazos, Jose Angel Andonegi, Eduardo Azkue zena eta ni neu (JJ Oianguren). Gure helburua zen anbulantzia

bat egotea hogeita lau ordutan, edozein momentutan irteteko

Zein izan da urte hauetan zehar DYaren eginkizuna?

Gehien bat, hondartzak zaintzea udan, astebukaeretan urtean zehar herriko nahiz errepideetako larrialdietan laguntza ematea eta herriko zerbitzu prebentiboa deritzana egitea: futbola, jaiak, mendira irteerak, eskubaloia,

kontzertuak eta antolatutako edozein ekitalditan sorospen lanak egitea.

Zenbat partaide izan dituzue eta zenbat zarete orain gutxi gorabehera?

Izango ginen hirurogei-laurogeiren bat gehien izan garenean eta gaur egunean hamairu lagun gaude.

Nolakoa da zuen azpiegitura eta zeintzuk dira

Sole Diesel **VOLVO PENTA** **YANMAR**
MOTORES MARINOS DIESEL

DOISTU

ITXASOKO MOTORREN ALDAGAIK eta KONPONKETAK

Nasa Kalea, 5 • 20830 MUTRIKU - GIPUZKOA
Tfnoa: 943 603872 / Mugikorra: 659 670233 / Faxa: 943 603078

BANCO

Guipuzcoano

900 66 44 66

www.bancogui.es

P. M. Txurruka 7 enparantza 20830 MUTRIKU 943 607 005

zuen premiazko beharrak?

Orain daukagu postu bat Udaletxe azpian, anbulantzia bat primeran ekipatutakoa, gaur egunean dagoenik onenatarikoa sartuta. Gero, hondartzak babesteko lantxa bat ere badaukagu eta, gainera, komunikazioetarako irrati ekipoak dauzkagu postuan, beste bi anbulantzia eta, gero, hondartzetan lan egiteko talkiak eta telefono mobilak. Premiei dagokienez, batez ere jendea behar dugu, orain juxtu samar gabiltzalako, eta anbulantzia gidariak ere bai. Karneta duenari DYAK ordaintzen dio anbulantziako gidari izateko egin beharreko prestakuntza eta gastu guztiak. Aurten, hain zuzen ere, atera du anbulantziako gidari baimena neska batek: Idurre Osak. Bera da lehenengo emakume txoferra gure artean.

Zer ikasi behar izaten da DYAKo kide izateko?

Beharrezkoa da "primeros auxilios" edo Lehenengo laguntza ikastaroa egitea. Honek bi zati izaten ditu, bata teorikoa eta, bestea, praktikoa. Bestea izaten da uretako soroslea, hondartzetan lan lan egiteko aukera ematen dizuna eta, hori, igerilekuan egiten da. Jendea uretatik ateratzeko teknikak ikasten dira. Horretaz aparte, jendea erreziklatu behar izaten da urtero ikastaroren batera joanda: DYAK edo Poliklinikak edo antolatutako

"Primeran ekipatutako anbulantzia daukagu"

"Aurten atera du anbulantziako gidari baimena neska batek"

"Jendea behar dugu eta anbulantzia gidariak ere bai"

ikastaroren batera. Urtero egoten da erreziklatu beharra.

Hainbeste urtetan zehar izango zenituzten gogoan hartzeko moduko momentuak: zeintzuk izaten dira onenak eta zeintzuk larrienak?

Onena da gure artean sortzen den lagun arteko giro bikaina eta jendeari lagundu ondoren sentitzen duzun poza eta baita jendeak ematen dizun esker ona ere. Momenturik larrienak izaten dira pertsona bat heriotzaren aurrean ikusten duzunean eta ez dagoenean zer eginik; ezin duzunean ezer egin.

Zuen zerbitzuak behar izanez gero herritarren batek, zer egin behar du?

Lehenengo egin begar dena da Zentralera deitu 943 46 46 22 telefonora eta eurek bidaltzen dute hurbilen dagoen anbulantzia. Herrikoa bertakoa ahal bada eta, bestela, hurbilen dagoena. Orain hemen postuan astebukaeretan bakarrik egoten gara, baina Zentrala arduratzen da, edozein egun izanda ere, herriko dotazioarekin harremanetan jartzeko edo, bestela, hurbilen dagoena bidaltzeko.

Zer esango zenieke herriko gazteei? Zein da zuen mezua?

Giro aparta dagoela eta aukera asko egoten direla. Adibidez: Euskal Herriko Itzulua, Euskal Bizikleta, Euskadiko Sei Orduak, Donostiako Maratoia, Eibarko partidak eta horrelakoetan lan

FRAN EPELDE

Taxi Zerbitzua (24 ordu)

Etxekoa: 943 60 34 03

Mobila: 606 36 00 76

**KALBAIXO
JATETXEA**

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

HIZKI MARRAZ

KARTELAK: SARIDUNAK

A
maila

B
maila

D
maila

1go saria: LANDER ANDONEGI
MIKEL ASTIGARRAGA

2. saria: OLATZ IRIGOIEN

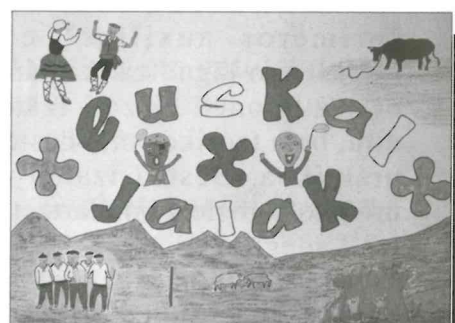
1go saria: AITZOL URKIZA

2. saria: ANDER EGAÑA

1go saria: LOREA LARRAÑAGA
BIDATZ EGIA

2. saria: AINARA GARCIA

TOXU
FABRIKA ETA ERAKUSKETA

Logelak
Armaixuak
Sukaldeak
Bainuak
Egongelak
Opariak...

LARUNBATEAN ERE
ZABALIK !!!

Akilape s.a.l.

Mijoa industrialdea z/g.
Telf: (943) 604334 Fax: (943) 604076
e-mail: Akilape@euskalnet.net
20830 MUTRIKU

Orri hauetan lehen hezkuntzako kartelen atalean saridun gertatu diren lanak ikusi ahal dira. Kalaputxiren hurrengo alean, izan diren saridunen berri emango da.

KI OLGETA 2002

Urtarrilean eta otsailean zehar, lehen eta bigarren hezkuntzako 450 ikasle mutrikuarrek euskara udal batzordeak eta herriko ikastetxeak elkarlanean antolatutako **Hizki Marrazki Olgeta** narrazio, poesia eta kartel lehiaketarako lanak prestatzen jardun dute

KOMIKIA

Agur Pilartxo

Gure kalaputxiaren hegaldia, "Pilartxo" itsasontziaren atzeko paloan hasi da oraingoan. Bertan izegita dagoen ikurrinaren ondotik aitu ditu langiroan batere pozgarriak ez diren berriak eta baita bihotza alaituko digun beste batzuk ere. Hau guztia zuei eskaintzeko asmoz takatu da lehenengo Juan Luis "Pilartxo"ko armadorearen paparrean.

Juan Luisek dioenez, ez da etxean izan duten itsasontzi bakarra, hirugarrena baizik. Lehenengoa "Jesus de Nazaret", bigarrena "Virgen de Nava" eta hirugarrena da "Pilartxo"

Itsasontzi hau Mutrikuko Pedro Manuel Egañaren astileroan bertan egin da, eta botadura, 1966an kokatzen da, jakina, gero montajea egitea etabar..., itsasoratu orduko 1967. urtea izango zen.

Lehen aipatutako itsasontziaren patroiak Deme (J.M. San Juan Txikiren aita) eta Jose Elezgarai "Kaskagorri" izan baziren ere, "Pilartxo" egin zenean (24 urte eukiko nituen), neu jarri nintzen patroia. Geroago halabeharrearik Benek jarraitu du puentean hogeita urtetan eta egia esan, nik baino hobeto egin du; **etxekoa ez izateko, kostako da honelako patroirik. Oso harro nago egin duen lanarekin** eta konfidantza guztia izan dut berarengan. Nik baino arrain dexente gehiago harrapatu du. Urterik onena 2000.a izan da historian, baita 2001.a ere, oso ona. Esan ere egin behar da, ni hasi nintzenean sonarrik ere ez zegoela, eta bukatu baino urtebete lehenago, bakarra neukala, orain ordea, bi. Sareak ere ehun metrokoak ziren eta gaur egun, berrehun eta piko brazatakoak dira.

Bajurako itsasontziak bi itturri ezinbestekoak ditu, antxobetia eta atunetia. Lehenengoa aberatsa da bai, gasto gutxi duelako urre arrantzatu ezker. Atunetiak berriz kapital

gehiago jartzen du, baina, gastoak ere askoz handiagoak dira. Horregatik esaten da antxobetia aberatsagoa dela, baina ez da hain nabarmena.

Kantabrikotik kanpora joan izan naizenean: Afrika, Mediterraneora antxobata, arraina Algezirasen saldu etab., **beti galtzeko**; beti gaizki atera izan zaigu eta dirua galtzen etxera.

Atunetako lehenengo marian, S. Pedruak pasatu eta Malenak arte, 20 bat egun, Azoresetaraino joaten ginen, 15 edo 20 bat mila kilo beti harrapatzen genuen baina ez zen izaten holako tamaino handia ere... baina beno ondo!.

Sarri gogoratzen naiz nik neuk eta nire itsasgizonak pasatu izan ditugun trantzeak: etxera bidean itsasoa atzetik sartu, ate guztiak eramane... eta zenbat honelako estuasun..., **baina mintsuena eta gogorrena gizona galtzea izan zen, Joxe Agustin galdu genueneko**a, hori ezin leike hitzekin esplikatzea eta bertan zirenek jasan zutena gutxiago.

Bizitzak aurrera egin behar duela eta... ni **gustora geldituko nintzen beste bi urteko jarraipena lortu izan banuen "Pilartxo" rentzat**, ze, era horretara bost edo sei mariñel jubilatzeke sasoian egongo ziren eta guztiontzat hobeto, baina honela...bakoitzak ahal duen lekura. Egia esateko **beti izan ditut primerako gizonak**, azkenengo tripulazioa ere kategoriakoa

MIRUAITZ
Frontoiko Taberna
Bokatarik goxoena,
tragorik freskoena eta
mutilik ederrenak barran!
Bajada Frontón Z/G
MUTRIKU - GIPUZKOA

OKILA
EBANIZTERIA
OKILA
AROTEGIA S.L.
Txirritxa - Mutriku
Tel. 943 60 40 18 - Fax: 943 60 31 03

neukan, ia ba...!! Inspektoreek ez dute modu berdinean ikusi gaia: zahartuta dagoela...ez duela seguritatetik ziurtatzen... Hau dena, orain dela 12 urte motor berria sartu eta 11 izango dira entablazio osoa berritu genduela, baina... hala ere desguazera bota behar.

Madriletik etorri zaigu baimena, orain Eusko Jaurlaritzaren aginduen zai gaude Ondarrura, Pasaera edo zein desguazera eraman behar dugun jakitzeko. Hori esaten digutenean... orduan bai..., AGUR "PILARTXO".

Kalaputxiak guztia aditu ondoren eta bere kolorezko hegoak mugituz alaitu nahi izan du Juan Luis eta honela mintzatu zaio: Agur "PILARTXO" maitea, eta aldi berean esan dio, ONGI ETORRI "KREXEN" eta "PAPARDO" berriak. Eta beraiekin ere

solasean jarri da.

Krexenek dioenez, une honetan dituzten itsasontziak zahartuta daude eta gastua besterik ez dakarte, gainera une honetan Eusko Jaurlaritzak laguntza handiak ematen ditu, datorren urtean egongo ez direnak. Portu berriaren ideiak ere asko animatu gaitu, egia esan. Itsasotik bizitzea erabaki dugunez ahal diren mediorik onenak eta erosoena erabiltzea komeni zaigu. Nire itsaontzi berriak (dio Krexenek) 18 m. eta 49 GT. izango ditu, poliesterrekin eginak eta montajea aurrean duelarik. "Papardo"renak berriz, 14 m. eta 24 GT., poliesterrekoa hau ere. Berdeletarako, atunetarako eta neguan sareekin jardutzeko egongo dira prestatuak.

Juan Luisi pozez bete zaizkio begiak eta honela esan du: Ni ere gaztea banintz eta gaur egun dauden laguntzekin animatuko nintzateke zerbait egitera. **Baleko gazteak dira eta aurrera aterako dira, hori opa diet behintzat.**

Hemen bukatu zelakoan berria, baina bat-batean...**SUA!!! SUA!!!** *Laister ohartu da kalaputxia, AI ENE!!!* *sutan dago Arrantzaleen Kofradia, AI ENE!!!* Bai, zoritxarrez izotza egiteko makina berriarentzat lekua prestatzen ari zirela, txispa batek poliuretanoa piztu zuen eta bulegoak kixkaltzen ari ziren.

LAISTER BERRITZEA OPA DIEGU KALAPUTXI ALDIZKARIKOEK, ANIMO!!!!

Mutrukuko lehenengo musika banda

Mende hasera

IÑIGOBELÉN
konde 3 - tfnoa. 943603701

argazki lanak
erretoke digitala
diseinu grafikoa
fotokopiak zuribeltzean/koloretan

euskal preso eta iheslariak etxera

Ederrena zineak, irekita egon den mende erdi honetan, makina bat oroitzapen utzi ditu mutrikuarrengan.

Mutrikun *Ederrena* zinea baino lehen bazegoen beste bat, Maitena izenekoa. *Sidreria Astigarraga* ondoan dagoen aparlekuan zegoen kokatua eta 1948 inguruan jausi zen. Berria eraiki arte, Mutrikuko zine zaleek Ondarrura eta beste herriren batera joan behar izaten zuten pelikulak ikustera, askotan oinez gainera.

Justo Urkirik, hutsune hori bete nahian, gaur egun oraindik zutik dirauen Ederrena zinea eraiki eta 1951n ireki zituen bere atea estreinekoz. Botatako lehen eta bigarren pelikulak *Hablan las Campanas* eta *Serenata Argentina* izan

ziren. Operadore edo zine-emailea Juan Ignacio Urkiri izan zen (Justoren semea).

Orduan Bilbon zeuden Fox, Metro-Goldwyn-Mayer eta banatzailerik inportanteenak. Handik ekartzen ziren pelikulak trenez Debaraino eta gero, autobusez Mutrikura.

Proiektorea edo kamara Barakaldotik ekarri zuten, Daex izenekoa. Garai hartako kamerek karbonoa erabiltzen zuten argia egiteko eta asko zaindu behar izaten ziren, argi gehiegi emanda pelikula erre egiten zelako edo gutxiegi emanda ez zelako ezer ikusten. Beraz, "iristen ziren pelikulak asko ibilitakoak, erretakoak eta, izaten ziren. Erretako zatiak ebaki eta pelikula azetonarekin pegatzen nuen" azaldu du Juan Ignacio Urkirik.

Zine zale ugari zegoen herrian garai hartan. "499 aulki finko zituen zineak baina, hainbeste jende joaten zenez, aparteko aulkiak atera behar izaten ziren batzuetan. Beste batzuetan, horiekin ere nahikoa ez zela eta, tente ikusten zuten

berandu iritsitakoek, *Locura de Amor* bota zutenean bezala".

1956 inguruan Justo Urkirik laga egin zuen zinea eta, Jose Antonio Ezeiza apaizaren bidez, Elizak hartu zuen. Apaiz honek lan izugarria egin zuen zinearen eta herriaren alde, bera izan baitzen Eskola Profesionala, Jauja eta Futbol Zelaiaren sortzaileetariko bat.

Ordutik hona Elizarena izan da zinea, Udalaren diru laguntzarekin aurrera eginik. Administrazio lanak Jose Manuel Lekubek egin ditu azken 35 urteetan eta Juan Ignacio Urkiriaren ondoren zine-emaile hauek pasa dira bertatik: Kepa Astigarraga, Karmelo Basurko, Tena, Jesus Mari Lekube eta Josetxo "Kaxkax".

50 eta 60ko hamarkadak izan ziren onenak zinearentzat. Poliki-poliki gainbehera joan zen, itxi egin zuten arte, 1993an, defizitarioa izategatik. Hurrengo urtean Zine Forum taldean luzaroan lanean zebilen Josetxo "Kaxkax"i proposatu zioten zine-emaile izatea. Harrez gero eta zinea itxi arte berak jardun du lan horretan.

Erabili duen kamarak,

Wassmannak, argia egiteko karbonoaren ordeztu lanparak erabiltzerakoan, asko erraztu dio lana. Jesu Mari Lekubek egin zituen aldaketak ere eskertzen ditu "Kaxkax"ek: "Pelikulak preparatzeko motorrak ipini zituen, lanerako mahaia prestatu" Oso mekaniko ona da eta maitasunez eta gustura lan egiten zuena. "Kaxkax"ek egindako berrikuntzen artean pelikulen soinua hobetzea da aipatzekoa, lehen zegoen altaboz bakarrari beste zortzi gaineratuz. Berak botatako *Una rubia muy legal* pelikularekin itxi zen zinea betirako, urtarrilaren 28an.

Ederrenan pelikulak ikustetik aparte, zine forum, mitin, abesti, hitzaldi, bertso eta antzerkiak ikus-entzuteko aukera euki du jendeak, topaleku aparta izanik herriaren bizitzan. Alderdi hau da "Kaxkax"ek azpimarratu

Ederrena zine pribatua izan zen hasieran

Erreta iristen ziren pelikula zatiak moztu eta azetonarekin pegatzen ziren

60ko hamarkada arte jende ugari joaten zen zinera

Zine aretoak garrantzitsuak dira harremanak egiteko eta esperientzia berriak izateko

nahi duena: "Umeentzako ere pelikulak ikustea bezain garrantzitsua da elkartzeko leku bat eukitzea, esperientzia berriak izateko, eztabaidatzeko. Umeak kamararen aurrera eraman eta honek gordetzen dituen sekretuak erakusten nizkien".

Bere iritziz Mutriku jendea zine zalea da eta azken urteetan hain ikusle gutxi joatearen arrazoiak hauek dira: zine aretoaren egoera, beste herri batzuetan pelikula hobeak botatzea eta, honekin batera, jendeak kanpora joateko hartu duen ohitura.

Argi dago Mutrikuk antzerkia egiteko, pelikulak ikusteko..., leku baten beharra duela. Udalak hori ikusita, igandeetan pelikulak botatzeko pantaila berria eta DVD ekipoa ipini ditu Zabielen, zine berria eraikitzeke asmoa gauzatu arte.

kutxa
zuri esker

Erdiko Kale, 19
Tfno. 943 60 33 23
20830 MUTRIKU

KIROLA

Hain presaka eta denboraz juxtu ibiltzen garen garaiotan, kirolari tarte bat eskaintzea ez dago soberan. Asteburuak aprobetxatzen dituzte batzuek horretarako eta beste askok astean zehar egun batzuk ematen dizkiote gorputza osasuntsu zaintzeari. Gure herrian, baditugu gune naturalak kirol saioak egiteko, eta kiroldegia ere bai. Kiroldegira urreratu eta Juan Luis Ferreño kudeatzailearekin izan gara hizketan.

Iazko udan hasi zen Juan Luis Ferreño Mutrikuko kiroldegiaren kudeatzaile lanetan eta hasiera-hasierako helburua Mutrikura punta-puntako kirol eskaintza ekartzea izan da. Herriko kirol klubetako jardueretan eskurik sartu gabe eta herriko kirol politikaren osagarri, herritar guztiei begirako eskaintza antolatu nahi izan da. Horretarako, mundu zabalean gaur egun indarrean dauden gimnasia motak ekarri nahi izan dira gurera.

Herritarrei ahalik eta zerbitzu egokiena ematearren, *"behar-beharrezkoa da berritzailea izatea, egunean egotea eta etengabe birtziklatzea"* esan digu Juan Luisek. Horretarako, kiroldegian diharduten monitoreek, gutxienez urtean behin, gidatzen dituzten kirol-espezialitateen inguruko formakuntza ikastaroak jasotzen dituzte estatu mailan erreferentzia diren Bartzelonan, Madriden edo Valentzian.

Mutrikuko kiroldegiaren eskaintza, Debakoarekin batera, Gipuzkoako herri-kiroldegietan egiten den eskaintzarik hoberena da, alde handiz. Bertan ematen diren aukerak gimnasio pribatuetan ematen direnak dira, baina dexente merkeago. Globalizazioa geurera ere heldu da eta hori ondoko zerrendan ikus daiteke ederki asko: Body-pump (musika eta pesak), Body-combat (musika eta boxeokarate mugimenduak), Spinning (musika eta bizikleta), Body-balance (tai-chi, yoga, pilates teknikak lantzea)... Mutrikuar asko eta askori ezer gutxi adieraziko diguten izen hauek gimnasia egiteko era berriak dira, egun Parisen, New Yorken edo Sidneyen ere egiten direnak.

Berrikuntza hauek ezin dira, baina, egun batetik bestera ezarri jendearen artean eta, hori dela eta, oraindik ere gimnasia era tradizionala hortxe dago, adibidez, mantendu-gimnasia. Hala ere, jendearen ohituretan aurrera egin eta hobekuntza bilatu nahian, entrenamendu gurutzatuak planteatzen dira kiroldegian jendeari hamar ekintza desberdin egiteko aukera emanda. Hori bai, baten batek aerobic besterik egin nahi ez badu, aerobic besterik ez du egingo.

Saio dirijituetan 250 mutrikuar inguru dabilta, 6 irakasle edo monitoreren esanetara. Emakumeak eta gizonetakoak paretsu dabilta eta, helduagoak ere ibiltzen badira ere, gazte jendea da nagusi. Edadetuentzako eskaintzari erantzunda, 20 laguneko talde bat ere aritzen da kirolean. Kopurua handiagoa izan daitekeela uste duen arren, *"oso pozik gaude herritarrek eman diguten erantzunarekin; gure zerbitzuekin geuk poztu behar ditugu eurak"* agertu digu kiroldegiko Juan Luisek. Bezeroei eskaintza zabaltzea ere badute gogoan eta, horretarako, bi milioiko inbertsioa egin berri dute bizikleta bereziak erosita.

PUNTAKO KIROL ESKAINNTZA MUTRIKUN

**Globalizazioa
geurera ere
heldu da...**

**250 bat
mutrikuarrek
erabiltzen dute
kiroldegia**

JUDO A

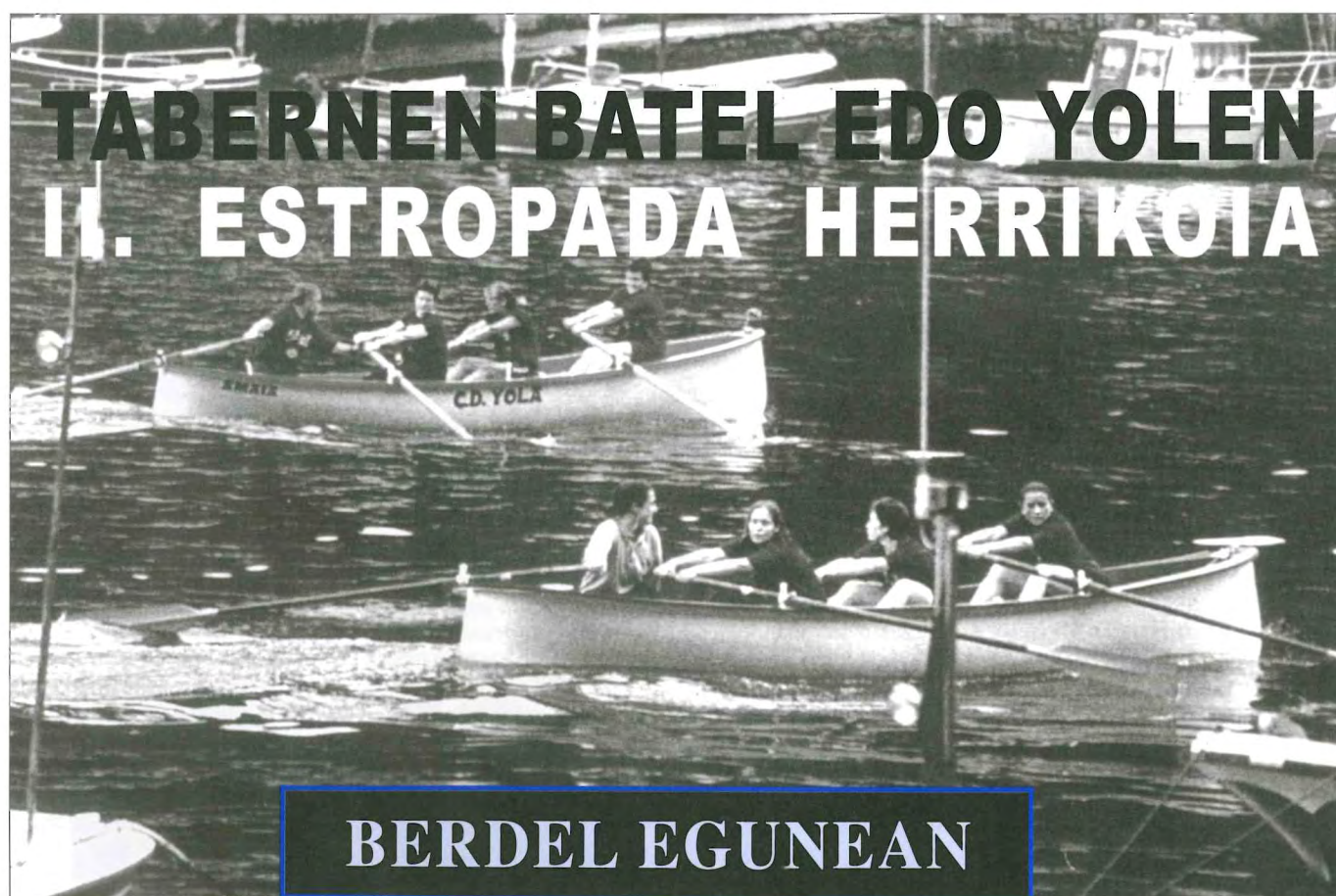
Irailean hasi ziren Judo eskolak kiroldegian eta horietan 40 ume inguru dabilta, 5 urtetik 13 urte artekoak. Eskola horien helburu nagusia heziketa da, ez konpetizioa, eta egiten dituzten aurrerapenak neurtzeko, antolatzen diren herri arteko torneoetan hartuko dute parte.

Horren haritik, apirilaren 21ean horrelako torneo bat antolatu da Mutrikuko kiroldegian. Bertara, Ondarroa, Deba eta Gipuzkoako hainbat herritako ume eta gazteak etorriko dira beren indarrak neurtzera eta ez irabazle

izatera, "torneo hauek kirol honen promozioa bilatzen baitute, ez irabazleak".

Aurreko egunean, apirilaren 20an, arratsaldeko lauretan, Gipuzkoako Judo txapelketa izango da, 17 urte arteko neska-mutilentzat eta 23 artekoentzat. Euskadiko txapelketarako sailkapen saioa den honetan probintzia osoko 70 bat klubetako judoek parte hartzea espero da. Judoa hobeto ezagutu nahi duenak, badaki noiz duen aukera ederra.

Honaino, bada, herri-kiroldegian denoi egiten zaigun eskaintza agertu zaigu. Aurrerantzean, geure gainean geratzen da horri heltzea, baina inoiz ahaztu gabe herriko paraje paregabeek kirola egiteko eskaintzen diguten hamaika aukera ezin hobeak.

TABERNEN BATEL EDO YOLEN II. ESTROPADA HERRIKOIA

BERDEL EGUNEAN

Mutrikuko Udal Kiroldegia

- ❖ GIMNASIA
- ❖ AEROBIC
- ❖ STEP
- ❖ BODY PUMP
- ❖ BODY COMBAT
- ❖ BODY BALANCE
- ❖ SPINING
- ❖ JUDO INFANTIL
- ❖ KANTXA
- ❖ ROKODROMOA
- ❖ SAUNA
- ❖ FITNESS GELA...

Anima zaitetz!!

Magdalena, 20 z/g
Tel./Fax: (943) 60 31 75
Mutriku

Kirol

Berri S.L.

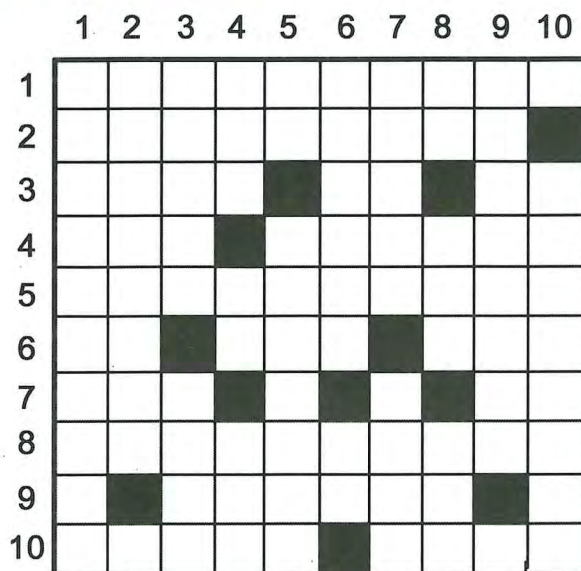
GURUTZEGRAMA

EZKERESKUIN

- 1.- Eginbeharra. 2.- Ezabatzearen ondorioa. 3.- Gais itsaskorra. Ez eme. Ziba hitzaren kontsonanteak.
- 4.- Areago. Gupida, urriki.
- 5.- Pluralean, lehenengo hilabetea.
- 6.- Naizen hau. Garoa. Unatu aditzaren infinitiboa. 7.- Sarrera. Bokala. Kontsonantea. Titanioa.
- 8.- Irudi geometriko. 9.- Bostehun. t egitera zirikatu. Bokala.
- 10.- Beheratu, gutxitu. Asiako estatua.

GOITIK BEHERA

- 1.- Belaun. 2.- Jarrita, ezarririk. Boroa.
- 3.- Hesola. Herri hizkeran, eduki. 4.- Emakume izena. Interjekzioa. Tresnen multzo. 5.- Errepikatuz, gorotza. Erresuma. 6.- Iparraldea. Azkena eta lehena. 7.- Urde. Eskas. 8.- Unearen hasieran. Oihu, orro. Egur.
- 9.- Nazkagarri. Bokala.
- 10.- Lehenengoa. Dotoreak, ezin hobeak.

*Zorion
agurrak*

AIORA

IOSU

Zorionak Aiora!
Hamaseigarren urtea ona
izan dadila zuretzat eta
segi beti bezain jatorra
izaten. Ondo-ondo pasatu
zure egunian.

Zorionak Iosu zure
urtebetetzian. Ondo pasau
eta gitxi gastau. Biba
Zapata!

ANA MARI

Zorionak amona apirilaren
27an eta urte askotan segi
pastel goxoak egiten.
Ekaitz, Alain, Ane eta
Miaren partez.

KRISTINA

Kris zorionak eta muxu
haundi bat nesken ekipuaren
partez. Pasatuko gera trago
bat hartzera!

LETRA ZOPA

Aurki itzazu letra zopa honetan arrantza portua duten
Euskal Herriko hamar herri. Hitzak ezker-eskuin,
goitik-behera edo diagonalean azalduko zaizkizu

G	L	A	R	O	A	U	G	I	D	O	R	P	A	L	L
A	B	R	D	K	I	S	E	P	A	I	R	A	T	E	G
I	K	O	F	O	A	U	K	H	O	P	O	S	K	L	A
A	T	O	R	U	S	I	B	T	I	R	Z	E	B	A	U
D	O	N	I	B	A	N	E	L	O	H	I	Z	U	N	E
N	E	D	M	H	P	A	R	L	L	T	U	O	P	T	A
E	T	A	S	G	O	R	M	A	I	O	F	M	I	X	I
H	N	R	F	A	I	B	E	O	J	H	N	D	E	O	R
J	I	R	M	Z	J	N	O	U	B	E	G	R	Z	B	K
D	O	U	A	I	B	I	R	R	A	D	N	O	H	E	R

SARRERA:

Joan den hilean aipatzen genuen XX. mendean jolasetan euskararen transmisioa eten egin zela. Erdal irakaskuntza sartzearekin batera euskarazko jolasak pixkanaka-pixkanaka galtzen joan ziren. Hala ere, ikastolen sorrerarekin eta, orokorrean, euskarazko irakaskuntza abian jarri zenetik zenbait irakasle euskarazko jolasak bere hurrei erakusten hasi ziren. Alde batetik aspalditik erabiltzen ziren joko batzuk, bestetik beraiek asmatutako zenbait jolas eta, azkenik, gaztelaniatik edo frantsesetik itzultitako jolasak ziren.

Hilabete honetako jolasaren letra gaztelaniazko antzeko abesti baten itzulpena da. Araba eta Bizkaian nahiko zabalduta zegoen Yo tengo unas tijeras jolasaren aldaera bat da. Euskarazko aldaerak Bizkaian eta Gipuzkoa eta Bizkaian arteko mugan jasotako jolasa da. Beste aldaera batzuk ere entzun ditugu bizkaierako "artazia" hitza erabiliz bainan jolasteko era berarekin.

GARAPENA:

Bi taldekidek sokari eragingo diote eta besteak saltoan arituko dira. Banaka, jokalaria bakoitzak abestia osoa bukatu arte salto egin behar du eta kantak adierazten duena egiten saiatuko da:

- * nik guraizeak dauzkat = sokara sartu
- * iriki = besoak eta hankak ireki
- * ta itxi = besoak eta hankak itxi
- * lurra ikutu = esku batekin lurra ukitu
- * zerua ikutu = besoa goraka luzatu
- * belauniko ipini = belaun batekin lurra ukitu
- * eta irten kanpora = sokatik atera

Lehenengo jokalaria abesti osoa bukatzerakoan bigarrena sartuko da eta jolasa errepikatuko da.

2. guraizeak

JOLASAREN ABESTIA:

NIK GURAIZEAK DAUZKAT
IREKI ETA ITXI
LURRA UKITU
ZERUA UKITU
BELAUNIKO JARRI
ETA IRTEN KANPORA

Hau horrela jaso arren, Mutrikuko Goizeko Izarra ikastolara jo dugu eta bertako haurrekin soka saltoan aritu gara eta bertan esan digute, jolasa ezagutzen dutela baina moldaera txiki bat egiten dutela:

Nik dauzkat guraizak
Iriki eta itxi
Lurra ikutu
Belauniko ipini
Ta irten kanpora

JOLASAK BIDALTZEKO GONBITEA

Kalaputxiko irakurle guztioi, txikitan egiten zenituzten jolasak edo eta gaur egun egiten dituzuenak bidaltzeko gonbitea luzatzen dizuegu.
BAI TXO EUSKARA ELKARTEA

PANADERIA

POTERO

GREGORIO AZKUE

DOMICILIO: TELF. 604317
T I E N D A : TELF. 603643
PANADERIA: TELF- 604512

PANADERI — BERRI

C/ BARREN KALEA, 4 TEL. 943 60 33 03
MUTRIKU

AGENDA

Martxoak 22, barixakua: Hizki-marrazki olgeta 2002 sari banaketa ekitaldia egingo da Zabel plazan (eguraldi txarra balego frontoian), goizeko 11etan

Martxoak 24, domeka: Burumendi Mendi Taldeak antolatuta, URUGNE-PIKOKETA 4/5 orduko ibilaldia. Irteera goizeko 7:45etan.

Martxoak 27, barixakua: "Ondo esan beharko" (R. Agirre eta J. Senperena) antzezlan Zabel Kultur Etxean, gaueko 10:30etan.

Apirilaren 1etik 6arte: Berdel Astea (ikus programa barrukaldean).

Apirilak 2, 3 eta 4ean: Txantxangorri Aisialdi Taldearen eskutik umeentzako ekintza ezberdinak: Cabarcenora irteera / mendi irteera Mutrikun / jolasak

Apirilak 16tik 21era: Gazte Astea. Astean zehar hitzaldi, bideo proiektzio, e.a. antolatu dituzte eta aste bukaerarako Udaberri Festa kontzertu, sagardotegi, e.a.

Apirilak 20, zapatua: Gipuzkoako Judo Txapelketa (18 urtetik beherako eta 23 urtetik beherako neska-mutilak) Mutrikuko Kiroldegian.

Apirilak 21, domeka: Mutrikuko Judo Txapelketa (infantilak) Kiroldegian. Parte hartzaileak: Tolosa, Azpeitia, Zumarraga, Legazpi, Eibar, Ondarru, Deba, Hondarribi, Irun, Donosti,...

Apirilak 21, domeka: Burumendi Mendi Taldeak antolatuta, OKINA-LAGRAN ibilaldia. Irteera goizeko 7:45etan.

Apirilaren 23tik 26ra: Liburuaren Astea Udal Liburutegian.

- Apirilak 23, martitzena: arratsaldeko 5etatik 7etara, "Ipuinak asmatu" tailerra umeentzako.
- Apirilak 24, eguastena: arratsaldeko 5etatik 7etara, Harry Potterren tailer ezberdinak. Arratsaldeko 7etan helduentzako "Poesia errezitaldia" Harkaitz Canoren eskutik.
- Apirilak 25, eguena: arratsaldeko 5etatik 7etara, "Ipuiak ilustratzen" tailerra umeentzako.
- Apirilak 26, barixakua: arratsaldeko 5etatik 7etara, "Ipuietako pertsonaiak" tailerra umeentzako.

ASTE SANTUKO ELIZKIZUNAK:

Martxoak 23, zapatua: 6:30etan ADISKIDETZE SAKREMENTUAREN ELKARTEKO OSPAKIZUNA

Martxoak 24, Erramu Igandea: 9:00etan GOIZEKO MEZA
10:30etan ERRAMUAK BEDEINKATZEA (MEZA NAGUSIA)
12:00etan HAURREN MEZA (ERRAMUAK BEDEINKATZEA)

Martxoak 28, Eguen-Santua: 5:30etan HAURREN EUKARISTIA
6:30etan EUKARISTIA (San Migelen)
7:00etan AZKEN AFARIKO EUKARISTIA
7:30etan EUKARISTIA (Astigarrabixan)
8:00etan EUKARISTIA (Komenduan)

10:00etan ORDU SANTUA

Martxoak 29, Barixaku-Santua: 8:00etan Galbaixora GURUTZ BIDEA
11:00etan GURUTZ-BIDEA (Komenduan)
11:00etan VIA CRUCIS (San Migelen)
11:30etan GURUTZ-BIDEA (Haurrekin)
4:30etan JESUSEN NEKALDIA (Komenduan)
6:30etan JESUSEN NEKALDIA ETA HERIOTZA (Prozes.)

Martxoak 30, Zapatu-Santua: 21:30etan PAZKO GAUA (Bataioak)
22:00etan PAZKO GAUA (Komenduan)

Martxoak 31, Pazko-Igandea: 9:00etan MEZA
10:30etan MEZA
11:30etan PAZKO EGUNEKO MEZA NAGUSIA

NARRUPE
25. urteurrena

ABERRI EGUNA ▲

▲ Berdel Eguneko estropadak

▼ Sutea Arrantzaleen Kofradian

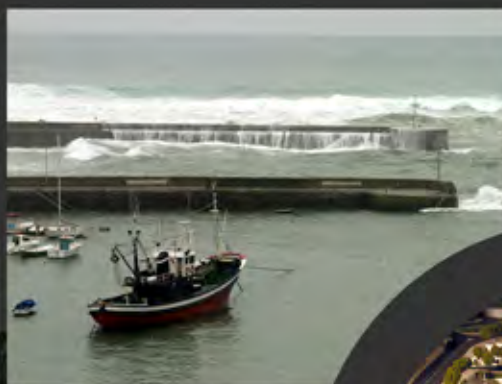
▼ Jesus Nazarenoa (Mojen komendua)

▲ Iazko Berdel Jaian omenduak

▼ 2002ko martxoa, itsas-ekaitza

▼ Elizatzeko plana

u d a b e r r i o n b a t !

NARRUPE MUSIKA ELKARTEA

1997

2002

25. URTEURRENA

Mutriku kantari

2002ko apirilaren 6an + gaueko 10:45etan

Partehartzaileak:

MADALEN ABESBATZA + ANAIARTE ABESBATZA
TXISTULARI ALARDEKO ABESBATZA + NARRUPE TALDEA

Bukaeran,
LAU TALDEAK BATERA

Antolatzailea
NARRUPE

Laguntzailea
MUTRIKUKO UDALA

